

Asia: VN/29443/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi lääkärin ilmoitusvelvollisuutta koskevan sääntelyn muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esityksen tavoitteet ovat perusteltuja ja kannatettavia. Ilmoitusmenettelyn kehittäminen vastaamaan terveydenhuollon tietojärjestelmien teknologista kehitystä on tarkoituksenmukaista ja tukee työolojen ja työympäristön turvallisuuden kehittämistä.

Ilmoitusvelvollisuuden rajaaminen ammattitauteihin on selkeä ja toimiva ratkaisu. Ilmoitusmenettelyn integroiminen osaksi terveydenhuollon tietojärjestelmiä parantaa tiedonkulkua viranomaisten ja työterveyshuollon välillä ja edistää ilmoituskäytännön yhdenmukaisuutta ja toimivuutta. Työperäisiä sairauksia koskevan sääntelyn epäselvyys muodostaa kuitenkin riskin esityksen tavoitteiden täysimääräiselle toteutumiselle ja edellyttää jatkovalmistelussa täsmentämistä.

On tärkeää, että sääntelyssä tunnistetaan selkeästi ammattitautiepäilyn lääketieteellisen arvioinnin ja ammattitaudin toteamiseen liittyvän juridisen prosessin välinen ero. Ammattitautiepäilyn arviointi perustuu lääketieteelliseen kokonaisarvioon, kun taas ammattitaudin toteaminen tapahtuu erillisessä oikeudellisessa menettelyssä. Työterveyshuollon rooli ammattitautiepäilyjen tunnistamisessa ja esiin tuomisessa on keskeinen. Tästä huolimatta vastuu työolosuhteiden turvallisuudesta ja kehittämisestä säilyy työnantajalla.

Sääntelyn toimiva toimeenpano edellyttää selkeää ja yhdenmukaista ohjeistusta sekä riittävää koulutusta työterveyshuollon toimijoille.

Potilastietojen suojan ja tietosuojaperiaatteiden toteutuminen on keskeinen edellytys sääntelyn hyväksyttävyydelle ja toimivuudelle. Työperäisen sairauden käsitteen epäselvyys sekä potilaan oikeus vastustaa henkilötietojensa käsittelyä (yleisen tietosuojasetuksen 21 artikla) muodostavat merkittävän riskin sääntelyn käytännön soveltamiselle. Epäselvä sääntely voi johtaa epäyhtenäisiin toimintakäytäntöihin ja vähentää ilmoitusten tekemistä. Sääntelyn tulee olla täsmällistä, ennakoitavaa ja potilaalle ymmärrettävää.

Ilmoitusmenettelyn tekninen toteutus on keskeinen uudistuksen onnistumisen kannalta. Tietojärjestelmäratkaisujen tulee olla valtakunnallisesti yhtenäisiä ja niiden käyttöönottoon tulee varata riittävät resurssit sekä riittävästi siirtymäaikaa.

Kinnunen Kati
Keski-Suomen hyvinvointialue